

SVET SREDI PANDEMIJE KORONAVIRUSA

Koronavirus je svet, kot smo ga do sedaj poznali, postavil na glavo.

Spremenil je naše vsakdanje življenje in še predno nas je vse zaprl med štiri stene je prvo prizadel potnike, ki so se nahajali daleč od doma, med njimi številne Slovence, ki so se ob izbruhu pandemije nahajali v Argentini: prišli so kot turisti, vračajo se kot repatriiranci. Reševanje težav, povezanih z varnim povratkom domov vseh teh ljudi, postavlja države pred nove izzive, saj zahteva usklajeno delo med državami, posamezniki, turističnimi agencijami, letalskimi družbami.

O poteku tega dela smo povprašali Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu, prijazno se nam je odzval veleposlanik Alain Brian Bergant.

→ Veleposlaništvo je v tem času obvezne polne karantene v Argentini zaprto za stranke a vemo, da ste prav te dni polno zaposleni. S čim se zdaj največ ukvarjate?

Trenutno se na Veleposlaništvu v Buenos Airesu ukvarjamo predvsem s pomočjo slovenskim državljanom, ki so v Argentino, Čile, Peru, Paragvaj ali Urugvaj prišli na potovanje ali počitnice in so zaradi zmanjšanja oz. odpovedi komercialnih letov ali zaradi popolnega zaprtja meja obtičali v eni izmed prej naštetih držav. Na nas se slovenski turisti v vprašanji ali telefonskimi klici obračajo vsak dan podnevi in ponoči. Že pred razglasitvijo obvezne popolne karantene smo reorganizirali delo na veleposlaništvu. Veleposlanik dela na veleposlaništvu, njegova namestnica Petra in lokalno zaposleni, Irene in Maja, pa delajo na domu. Na dnevni bazi zelo pozorno spremljamo nove sprejete ukrepe za omejevanje širjenja Covid-19 in zdravljenje obolenih, ukrepov povezanih s potniškim prometom, omejevanjem gibanja na meji, v pristaniščih in na letališčih, ukrepov za blažitev gospodarske škode, čezmejne koordinacije s sosednjimi državami, spremljamo učinkovitost sprejetih ukrepov in odziv javnosti, kako ta upošteva javne pozive in kakšna je njihova podpora ukrepom v Argentini in drugih državah naše akreditacije, saj taki pregledi dobrih praks, kaj deluje, kaj ne, koristijo tudi nam pri sprejemanju novih ukrepov v Sloveniji.

→ Koliko slovenskih obiskovalcev je kriza koronavirusa ujela v državah, ki jih Veleposlaništvo v Buenos Airesu pokriva? Kako konkretno skrbite zanje, kako to delo poteka?

Na naše veleposlaništvo se je po pomoč za vrnitev v domovino obrnilo nekaj čez 60 slovenskih državljanov, vsak dan pa se najde še kakšen nov. V začetku oziroma prvi polovici marca je bil njihov glavni problem, da so jim letalske družbe odpovedale lete proti Evropi ali pa so se na nas obračali v vprašanji, ali naj nadaljujejo svoje potovanje ali se vrnejo v domovino. V teh primerih smo jim večinoma predstavili ukrepe, ki jih države sprejemajo, jim svetovali da se čim prej vrnejo domov in pomagali iskati alternativne lete za vrnitev. Stanje se je v Argentini in

Peruju zapletlo po 15. marcu, ko sta obe državi za tujce zaprli svoje meje. Peru je takrat ukinil tudi vse notranje in mednarodne lete. Tako so naši turisti ostali ujeti predvsem v Peruju. Polega tega je Peru razglasil izredne razmere in popolno karanteno ter policijsko uro. Skupaj z drugimi državami članicami Evropske unije smo iskali načine, kako ujeti evropske turiste pripeljati iz provinc v Limo od koder večje države članice Evropske unije organizirajo repatriacijske lete v Evropo. Po desetih dneh trdega dela smo minulo nedeljo uspeli pripeljati 6 slovenskih turistov iz perujskih provinc v Limo. 31. marca so ti turisti z repatriacijskim letalom Portugalske srečno pristali v Lizboni, pot do Ljubljane pa so nadaljevali s posebnim slovenskim repatriacijskim letom. Prav tako je Avstrija na svoje repatriacijske lete uvrstila Slovence iz Peruja in Argentine. 31. marca je iz Buenos Airesa proti Dunaju potovalo šest naših državljanov. Na tem mestu bi rad posebej izpostavil iskreno pohvalo za vse pomirjujoče besede in stalen telefonski kontakt, za vrhunsko, požrtvovalno delo in 24-urno pomoč, ki jo moja sodelavka Petra Česen Čatar v teh kriznih časih nudi slovenskim državljanom.

→ Ali morda veste tudi za argentinske državljane, ki bi jih pandemija doletela v Sloveniji?

Nekaj se jih je obrnilo na nas v vprašanji, ko se je zaprlo Letališče Jožeta Pučnika v Ljubljani. Vendar je za argentinske državljane pristojno Veleposlaništvo Argentine na Dunaju. Po elektronski pošti se nam je oglasilo tudi manjše število dvojnih državljanov, ki smo jih poklicali po telefonu in jim z nasvetom poskušali pomagati po naših najboljših močeh. Včasih tudi hiter odziv, skrb in dobra beseda veliko pomenita.

→ Pandemija nam je pokazala najbolj žalostno plat globalizacije, saj je virus izjemno hitro prepotoval in okužil skoraj ves svet. A istočasno tudi opažamo, da je v odzivih na to pravo tragedijo človeštva veliko solidarnosti med posamezniki. Sam Papež Frančišek nas je spomnil, da »smo vsi na istem čolnu in moramo veslati skupaj«. Kako se pa to doživlja na meddržavni ravni?

Slovenija se pri repatriaciji svojih državljanov iz čezoceanskih držav zanaša na solidarnost in pomoč večjih članic Evropske unije za kar smo jim zelo hvaležni. Te države so pokazale veliko solidarnosti do sosednjih držav in do držav, ki nimajo svojih letal in državnih letalskih družb. Za Slovenijo bi bilo popolnoma nemogoče repatriirati svoje državljane iz čezoceanskih držav brez te pomoči. V primeru našega veleposlaništva smo za dosedanje pomoč posebej hvaležni sosednji Avstriji in Portugalski, pomoč nam je ponudila tudi Poljska in nekatere druge države članice EU. Z nasveti smo pomagali tudi našim prijateljem na veleposlaništvu Srbije in Severne Makedonije, ki so sedaj vključeni v komunikacijo evropskih držav in svojim državljanom lahko s pomočjo EU pomagajo pri evakuaciji. Posebno vlogo pri konzularnem so-

delovanju in koordinaciji igra Hrvaška, ki v prvi polovici leta predseduje Svetu EU.

→ V slovenskih časopisih beremo, da je število okuženih z novim koronavirusom trenutno 756 - številka žal seveda nenehno narašča. Slovenska vlada dnevno objavlja zelo natančne domače podatke o pandemiji (<https://www.gov.si teme/koronavirus/>). Kako Slovenija gleda bodoči potek dogodkov, za kdaj se pričakuje vrhunec okužb in posledični padec?

Številke naraščajo iz dneva v dan. 31. marca so poročali o 46 novih primerih okužb, skupaj o 802 primerih, koronavirus Covid-19 je v Sloveniji do sedaj žal terjal 15 življenj. Epidemija doma sicer narašča počasneje kot na začetku, kar vzbuja delni optimizem. Krivulja je položnejša, a vendar, kot je poudaril tudi minister za zdravje Tomaž Gantar, nas relativno dobre novice ne smejo uspavati, sploh ob dejstvu, da se stanje po svetu slabša. Opazovali smo lahko, kako se je bolezen širila iz Kitajske na Južno Korejo, Japonsko in kasneje v Iran, da imamo sedaj največ primerov okuženih v Evropi, izredno stanje velja v Italiji in v Španiji ter da so ZDA država z največjim številom okuženih na svetu, vsa večja opozorila, da bo kmalu na vrsti tudi regija Južne Amerike, pa potrjuje vse večje število primerov v Braziliji, Čilu in Ekvadorju.

Pozitivni rezultati v Sloveniji so posledica ostrih in preiščenih ukrepov, ki jih je sprejela nova vlada. Tudi zdravniška stroka podpira sprejete ukrepe in poziva ljudi k strogemu upoštevanju navodil, saj bo le tako mogoče upočasniti potek okužbe in se izogniti preobremenitvi zdravstvenega sistema. Vrh epidemije je po mnenju strokovnjakov tako rekoč nemogoče napovedati. Govori se, da naj bi vrh dosegli dva tedna po tem, ko ga bodo dosegli v sosednji Italiji, po številnih ocenah prav te dni.

Direktor Univerzitetne klinike za pljučne bolezni in alergijo Golnik dr. Aleš Rozman je danes povedal, da je glavna prednostna naloga, da vstopijo v domove za starejše občane, kjer imajo potrjene primere okužb s Covid-19, da lahko zavezijo nadaljnje širjenje, saj se namreč okužbe v domovih za starejše prenašajo zelo hitro, smrtnost pa je tam največja. Po njegovih besedah se prav v domovih za starejše bije osrednja bitka s koronavirusom v Sloveniji, od katere bo odvisen potek in obvladovanje epidemije, od tega pa posledično tudi ponovni zagon gospodarstva. Dr. Rozman meni, da bomo vrh epidemije dosegli sredi aprila, ob predpostavki, če bo disciplina v Sloveniji dobra in se bodo upoštevali ukrepi, sicer se lahko situacija vleče še več mesecev.

→ Za konec: želite Slovincem v teh koncih sveta posredovati še kakšno sporočilo, priporočilo ali prošnjo?

Seveda. Nahajamo se v drugem tednu obvezne popolne karantene, ki jo je argentinska vlada podaljšala do 12. aprila. Ocenjujem, da bo kmalu sledilo že novo podaljšanje, morda do 1. maja ali celo dlje. Zato je sedaj nastopil čas, da pokažemo enotnost in solidarnost, našo srčnost in predvsem odgovornost do sebe in drugih s tem, da ostanemo doma. Že kmalu se bomo lahko ponovno družili, se

udeleževali kulturnih in športnih prireditev in potovali po svetu, tudi domov v našo prelepo zeleno Slovenijo. Do takrat pa ostanimo mirni in potrpežljivi ter upoštevajmo vsa navodila ministrstva za zdravje in priporočila drugih pristojnih institucij ter spremljajmo verodostojne medije. Na veleposlaništvu smo v stalnih stikih s predsednikom Zedinjene Slovenije ter našimi častnimi konzuli.

Zahvaljujem se vsem, ki spoštujete smernice in sprejete ukrepe. Pozdravljam vse vaše virtualne aktivnosti, med drugim učenje slovenskega jezika na daljavo ter spremljanje nedeljskih svetih maš preko spleta.

V času, ko so vrtci, šole, univerze, gledališča, kinodvorane, restavracije zaprte, ko so do nadaljnjega odpovedani vsi športni in drugi družabni dogodki, tudi svete maše, in so se pisarne preselile v naše dnevne sobe, ko pouk in predavanja potekajo na daljavo, v času, ko smo omejeni zgolj na virtualno druženje pa naša kreativnost zagotovo nima meja. V želji, da čimbolj prijetno preživimo ta nenavadni čas poln novih izzivov in neznank, smo naše sledilce minuli teden na Facebooku povabili, da nam v nekaj stavkih zaupajo svoje zgodbe iz karantene, delijo z nami svoje umetniške navdihe v obliki fotografij, slik, risb, poezije, pesmi ali nam morda zaupajo kakšen slasten domač kuharski recept, mi pa bomo poslano objavili na naši strani. Sedaj vabim še bralce glasila Slovencev v Argentini, Svobodne Slovenije, da nam pošljejo svoje zgodbe iz karantene, razmišljanja, predloge in ideje v slovenskem ali španskem jeziku s fotografijo na naš elektronski naslov: vba@gov.si

Na veleposlaništvu še naprej, poleg koristnih napotkov in ažuriranih informacij povezanih s krizo koronavirusa, na družbenih omrežjih nadaljujemo z našimi rednimi rubrikami na Facebooku-u (turizem, kultura in znanost, ekonomija, slovenska glasba, kulinarika itd.), medtem ko je naš Twitter v teh dneh bolj namenjen za obveščanje slovenskih turistov o aktualnih razmerah v Argentini in drugih državah naše akreditacije ter možnostih vrnitve v domovino. Poročali smo, da si je slovenske filme mogoče brezplačno ogledati preko spletne izobraževalno-raziskovalne platforme Baza slovenskih filmov, številne knjižnice po Sloveniji pa so omogočile prost virtualni dostop v svet knjig, revij in časopisov.

Čenjene bralke in bralci Svobodne Slovenije, dragi slovenski rojaki v Argentini. Pazimo nase in varujmo naše in zdravje drugih. Za zavezitev epidemije lahko naredimo največ sami, s primerno higieno in samoizolacijo, razkuževanjem ter nošenjem zaščitnih rokavic in mask. Prepričan sem, da nam bo skupaj uspelo premagati ta zlobni in nevidni virus, da bomo postali še močnejši! Če potrebujete kakršno koli pomoč ali nasvet v teh kriznih časih prosimo, da ne odlašate, pošljite nam elektronsko pošto ali nas pokličite na dežurno telefonsko številko.

Ostanite doma, ostanite mi vsi zdravi! Veliko uspeha in dobrih prispevkov želim tudi našim urednikom Svobodne Slovenije, ki morajo prav tako te dni ustvarjati in pisati zgodbe v karanteni. Srečno!

Alain Brian Bergant, veleposlanik

SVET SREDI PANDEMIJE KORONAVIRUSA

NA ANTARKTIKI, PRED 53 LETI

Leta 1966, ko sem končaval študije bioke-
mije na buenosaireski univerzi, sem izve-
del, da se na Antarktiki že dve leti proučuje,
kako na človeka vpliva bivanje v tako ne-
navadnem okolju in odziv organizma nanj:
dnevna svetloba skozi celo poletje, skoro
nepretrgana tema pozimi, osamljenost
glede družinskih in družbenih vezi, popol-
na sprememba dotedanjega okolja, sožitje
skozi daljšo dobo v majhni in od vsega od-
daljeni skupini, ki je le po radiu povezana
z ostalim svetom, brez vsakih možnosti,
da jo zapustiš. Možni odzivi na to so spre-
membe nivoja hormonov v krvi in količin
snovi njih degradacije v seču, kot znak tega
vpliva na normalni celodnevni hormonalni
ciklus – ciclo circadiano, glavna tema moje-
ga dela. To in še kaj drugega se je študiralo
v sklopu raziskovanj svetovnega obsega na
različnih zemljepisnih širinah, vse za pred-
videvanje možnih sprememb v človeškem
organizmu med daljšimi poletji v vesolje,
katere je takrat pripravljala NASA.

Prijavil sem se na endokrinološki oddelek
fakultete kot kandidat za to delo. Bil sem
izbran in začel sem pripravljati vse potreb-
no in se tudi vaditi, da ga bom izvrševal na
Antarktiki. Argentina je v tistih časih imela
znanstveno bazo Estación Científica Almirante
Brown, odvisno od Instituto Antártico
Argentino, zgrajeno na antarktičnem
polotoku, na širini 64°53', malo nad polarnim
krogom (66°33'), v zalivu imenova-
nem Bahía Paraíso, ki res zasluži to ime.
Zame je to najlepši kraj, kar sem jih kdaj
videl in užival sem ga skozi celo leto, s spre-
membami ki jih letni časi – če jih v teh kra-
jih večnega ledu in snega sploh lahko tako
imenujemo – prinašajo.

Na tej bazi, dobro opremljeni za razisko-
vanja na različnih področjih, so se vršila
meteorološka opazovanja s pošiljanjem
podatkov v Meteorološki Inštitut v Bue-
nos Airesu, merjenje temperature morske
vode in koncentracije soli ter eventuelne
kontaminacije, merjenje prozornosti
vode, ki je odvisna od količine planktona
– pozimi čez 20 m, poleti kak meter. Po-
tem opazovanje živali in njih selitve ter
nabiranje redkih primerkov za Antarktični
inštitut. Poskusi merjenja obsega »krila«
– planktonska združba rakcev, ki kar por-
deči površino morja in ki so glavna hrana
kitov in pingvinov. Nikjer še nisem videl
toliko živali skupaj kot tam na Antarktiki:
kite, orke, na stotine tjuinov različnih vrst,
morske slone, seveda na tisoče več vrst
pingvinov in številne druge ptice: petrele,
od majhnih do velikana – petrel gigante
– ki z odprtimi perutmi meri več kot dva
metra. Albatrose, več vrst galebov, kor-
morane - ki se sploh ne boje človeka in jih
lahko dvigneš iz gnezda kjer valijo – skuas,
ki te napada če se gnezdu samo približaš.
In morda še katere, kot antarktični golob,
ki sicer ni golob ampak mu je le podo-
ben in ki je edina ptica, ki ostane tam čez

Estación Científica Almirante Brown

zimo. Tako smo jih imeli pozimi kot goste
pred oknom kuhinje, ko so čakali, da se jih
kuhar usmili in jim vrže kaj za pod zob oz.
za v kljun. Vse to življenje je povezano z
morjem, suhozemskih živali ni, razen ena
prav majhna brezkrilna muha in še manjši
rdeči pajek, ki ju najdeš med mahom, ki
raste ponekod po skalah in ki je poleg liš-
ja edina tamkajšnja rastlina.

Poleti, od decembra do marca je bilo pre-
cej direndaja na bazi. Ker je vedno kaj treba
dozidati, povečati, popraviti ali spremeniti,
je bilo tam kakšnih deset ali več delavcev
in strokovnjakov, ki so ta dela opravljali.
Čez poletje so bili še gostujoči znanstveni-
ki, ki so imeli svoje programe raziskovanj,
domači in tudi tujci, v glavnem fiziologi in
biologi, imeli so na razpolago vse kar so
potrebovali. Dobil sem tudi dva ali tri obi-
ske ladij s turisti, takrat so bili to v glavnem
Američani, ki so z zanimanjem ogledovali
vse naprave. Prav tako kot mi zadnje osebe
ženskega spola, ki smo jih videli v tistem
letu, sicer v glavnem stare mame, z redki-
mi a zanimivimi izjemami. V tistih časih je
bila Antarktika stvar moških in v posadkah
ni bilo žensk. Po odhodu vseh zgoraj ome-
njenih je življenje steklo v normalnem rit-
mu in tako smo lahko začeli vsak s svojim
specifičnim delom.

Ostalo nas je enajst: Šef baze, glaciolog
- podšef, meteorolog - zdravnik, - biokemik
(jaz) - študent kemije - študent biologije,
ki je bil tudi potapljač, - radiotelegrafist –
mehanič vzdrževalec – kuhar – mizar – in
pomagač, ta dodeljen za tareas generales
- splošna dela. Nihče ni točno vedel, kaj je
pravzaprav njegova naloga, zato je delal le
kar in kadar se mu je zljubilo. A bil je sim-
patičen možakar in smo mu to spregledali.
Od doma sem odšel 1. januarja 1967, pri-
šel na bazo 16. januarja in tam ostal do 21.
februarja naslednjega leta. Imam najlepše
spomine na to leto, preživeto v tako izre-
dnem okolju in v družbi, kjer smo se dobro
razumeli in nismo imeli resnih problemov
v medsebojnih odnosih in kjer sem lahko v
miru opravljal svoje delo. Pridobil sem tudi
nekaj dobrih prijateljev.

Od dneva odhoda pa do vrnitve domov
na kinto sem pisal dnevnik o vseh doži-
vetjih v najlepšem kraju, ki sem ga do se-
daj videl.

Malo več kot 50 let zatem smo se zaradi
pandemije naenkrat znašli v okoliščinah,
ki v marsičem spominjajo na tista doži-
vetja: skoraj cel svet je izoliran, marsi-
katera družina ločena, naše okolje se je
spremenilo, zaprti smo doma s svojimi
najbližjimi ali morda celo sami. Še dobro,
da nam tehnologija omogoča povezavo s
celim svetom -takrat so bile povezave zelo
omejene in večkrat odvisne od vremena-
in nam daje priložnost, da delimo tudi te
daljne spomine!

Franci Markež

SLOVENSKI TURISTI V ARGENTINI
V ČASU KORONAVIRUSA

Vtisi in težave ob vrnitvi domov

V soboto, 14. marca, malce predno so se v
Argentini začeli ukrepi, povezani s koronavi-
rusom, me pokliče prijateljica, Mariborčanka,
ali bi jo peljal na letališče, ker so namreč uki-
nili njen let za nazaj. Še na poti sem pomislil,
da bi bilo dobro, da bi vzela s seboj prtljago,
in tako sem ji svetoval. Ni bila prepričana, a
končno je tako storila. In na srečo je še tisto
isto soboto letela nazaj.

V času, ko pripravljam ta prispevek, dobim
tudi klic znanke, ker bi namreč morala na le-
tališče, saj ji je veleposlaništvo uredilo repa-
triacijo!

Nekoliko bolj zapleteno pa je bilo s tremi pri-
jateljci, tudi iz Štajerske.

Brane, žena Ana in njen vnuk Nik so prišli na
izlet. Prvi je bil tu pred dvajsetimi leti in si je
želel še kaj drugega ogledati. Že od samega
začetka, še doma, je imel težave s potova-
njem, a je vse rešil. Napisal je celo to odiseja-
do; povlekel bom iz tega spiska tiste zanimive
točke, povezane z raznimi občutki, z virusom
in z vrnitvijo, ki je res ves čas visela na nitki.

Piše torej Brane (odlomki):

Nedelja, 8. 3. 2020

Na letališču Ezeiza pristanemo ob 0.30. Čez
mejno kontrolo gremo brez problemov.

Nihče ne vpraša nič glede koronavirusa.
Vau! Ne pošiljajo nas v karanteno!

Rok nas čaka. Naložimo prtljago v avto in
gremo k njemu domov, ker v hotel lahko pri-
demo šele po deseti uri zjutraj.

V mestu je ponoči strašna gneča. Vsi trobijo,
povsod zastave Boce Juniors. Postali so prva-
ki. Fešta v mestu bo celo noč. Sto tisoč ljudi na
kupu. Kakšen koronavirus neki?

Odnesejo prtljago v hotel Ayamitre čez
cesto. Nihče nas ne vpraša nič, zasedemo svo-
jo sobo, nato pa nas Rok odpelje v Boco, San
Telmo in Puerto Madero. Zelo zanimivo. Boca
mi je ostala v spominu od prejšnjega obiska.

Ponedeljek, 9. 3. 2020

Rok gre z nami zamenjat denar v menjalnic-
co. Hočemo si plačati večdnevni izlet v Jujuy.
Za par evrskih bankovcev dobimo celo vrečo
pesov. Potem nimaš nobenega občutka več,
koliko si zapravil in koliko kaj stane. Vsaj na
začetku ne.

Pokličemo turistično agencijo, s katero smo
komunicirali od doma preko spleta, pa pravi-
jo, da Evropejci ne morejo priti v njihove pi-
sarne zaradi virusa.

HALO, SE JE ŽE ZAČELO!

Prav, gremo v drugo agencijo z imenom TIJE.
Tu gre precej bolj gladko. Zakupimo pet dni v
Salto, Cafayate, Humahuaco in Cachi. SUPER!
Papirje bodo poslali na Rokov mail zvečer ali
naslednji dan. Upamo, da ne nastopijo kake
komplicacije, ve se kakšne.

Sami gremo v Recoleta na pokopališče.
Kakšna baharija! Nato po kosilu še v knjigar-
no El Ateneo Grand Splendid in z metrojem
do katedrale in po Avenidi de Mayo peš proti
Congresu.

Tu se nekaj dogaja. Dekleta igrajo bobne,
ljudje plešejo, skandirajo, demonstrirajo.

Na tisoče jih je. Povsod so različni transparen-
ti in slike. Bolj ko gremo proti Congresu, več je
ljudi. Opazimo, da so same ženske, po večini
mlada dekleta. A je kaj v zvezi z 8. marcem?

Zadeva nam postane zelo zanimiva in vk-
ljučimo se v dogodke. Na veliko snemam s
telefonom. Pri kongresu se komaj prebijamo
skozi množico. V glavo mi prileti vodni balon.

Dobro, se pač zgodi!

Nato se le nekako pretolčemo v stransko
ulico, hvala bogu. Hočem posneti to gnečo,
a telefona nimam več v žepu. Skoraj ne mo-
rem verjeti. Povežem vodni balon in izginotje
telefona ...

Torek, 10. 3. 2020

Edini mirni dan, brez problemov in groženj s
koronavirusom. Na dopustu bi morali biti vsi
dnevi takšni.

Obiščemo Palermo. Uživamo v botaničnem
vrtu. Vse rastline ... Gremo do Planetarija,
nato pa še na stadion River Plate.

Ogledamo si muzej kluba, gremo na kosilo in
nazaj do centra mesta in po Avenidi de Mayo
počasi do hotela. Ta dan je bil pravi balzam
za dušo.

Sreda, 11. 3. 2020

Rok nam je obljubil, da gremo v Tigre, ven-
dar dežuje kot iz škafa. Kljub temu nas nič
ne ustavi.

V Tigreju še bolj dežuje. Turistov ni nikjer no-
benih. Najprej kupimo dežnike, nato pa karte
za krožno vožnjo z ladjo po kanalih.

Peš gremo ob reki precej daleč proti Museo
del Arte. Vedno bolj dežuje. V muzej vstopi-
mo bolj zato, ker smo notri pod streho kot
zaradi zanimanja za slike. Vendar postane
kar zanimivo.

Mokri smo kot cerkvene miši. In zvečer, isti
dan dobimo se v restavraciji Cervantes za
vogalom. Ana v natikačih, jaz v mokrih teni-
skah. Ampak večerja je super, tako da poza-
bimo na vse.

Četrtek, 14. 3. 2020

Pred uradom Iberie so dolge vrste ljudi. Prva
misel je, da paničarijo zaradi koronavirusa.

Sprehodimo se po Floridi do katedrale. Tam
zraven so spet vrste za testiranje na virus. Pa
kaj je ljudem? Nas se to ne tiče.

Po Aveniji Corrientes počasi krenemo proti
hotelu in se vmes ustavimo na zelo dobri pici
na št. 838.

Zvečer v sobi preberemo sporočila na Niko-
vem WhatsAppu:

Eva piše, da v Sloveniji že vlada panika, da
bodo v ponedeljek zaprli šole, da je meja z
Italijo zaprta. ZDA ukinjajo polete za EU. Saša
piše, da je razglašena pandemija in da vlada
poziva vse, da se vrnejo domov iz tujine.

Kaj storiti? Nič!! Tu je vse v redu. Eva je itak
še v Bosni in ne ve, kaj se točno v Sloveniji do-
gaja, Saša pa po navadi malo pretirava. Zdaj
pač zaradi tega nikakor ne gremo domov.

Petek, 13. 3. 2020

Rok nas odpelje na letališče Newbery. Letalo
poleti dve uri kasneje, kot je predvideno, dru-
gače ni nobenih problemov. Nihče ne vpraša
nič, tudi ko vidijo naše potne liste. Rahlo nas
že grabi paranoja.

V Salti nas s kombijem razvozijo po hotelih.
Malo nam je laže, ko vidimo, da nismo edini
tujci. Nameščeni smo v hotelu Marillon, blizu
centra mesta. Tudi tu nihče nič ne teži.

Popoldne imamo ogled mesta Salta. Ni kaj,
lepo mesto. Zvečer se peljemo še z gondolo
na bližnji hrib z neverjetnim razgledom na
mesto.

Po izstopu iz gondole me vodička pokliče k
telefonu. Kako so me le našli? Kliče gospod iz
agencije Tije in vpraša, ali gremo nazaj v Bu-
enos Aires, ker so v ponedeljek zadnji poleti

Okolica baze

SVET SREDI PANDEMIJE KORONAVIRUSA

v Evropo. To ne more biti res! Kar naenkrat!

Brez razmišljanja odklonimo. Tudi če se v soboto vrnemo v Buenos Aires, dvomim, da bi našli polet domov do ponedeljka.

Odločimo se, da gremo vsaj na prvi izlet v Cafayate, če smo že prišli tako daleč.

Sobota, 14. 3. 2020

Zjutraj nas s kombijem poberejo v hotelu za izlet v Cafayate. Čudovita pokrajina!!!

V mestu je tu in tam kaj zaprto zaradi virusa, v glavnem pa je vse normalno.

V mestu poberejo starejši nemški par in hitro stopimo z njimi v stik. Že dalj časa potujeta po Južni Ameriki in naslednji dan gresta še za dva dni v Humahuaco, kamor smo za en dan namenjeni tudi mi. Na vprašanje, kdaj odletita domov, odgovorita, da v sredo v Frankfurt preko Brazilijskega Lufthansa. Kako v sredo? Brazilijska naj bi še naprej bila povezana z Evropo preko Frankfurta in Amsterdama. Opa, to pa je novica dneva.

Takoj pade odločitev, da gremo tudi v Humahuaco, pa naj bo, kar bo! Če bosta onadva prišla domov, lahko tudi mi.

Zvečer po prihodu v hotel dobimo klic iz agencije, če gremo v Humahuaco. Ja, je odgovor.

Preberemo sporočila z WhatsAppa: Rok sporoča, da so ukinjeni direktni poleti iz Buenos Airesa v Evropo, preko Brazilijske pa še ne. In še, da naj uživamo, ker se bo vse rešilo, kot se je še zmeraj.

Odgovorim, da bomo. Če ne drugače, bomo pa ostali v Argentini.

Eva sporoča, da se situacija s poletmi menjuje iz ure v uro, in sprašuje, s kom letimo. Odgovorim, da s KLM in da bomo pač ostali tukaj, če ne bo šlo drugače. Pravi, da je verjetno tako najbolje, ker v Evropi zapirajo vse meje.

Alešu javimo, naj spremlja na mojem mailu, če bi slučajno KLM kaj javil.

Odpravimo se v center mesta. Vse vrvi od ljudi. Povsod ulične predstave pesmi in plesa in polne ulice sprehajalcev. Kot da ni nikjer nobene nevarnosti!

Nedelja, 15. 3. 2020

Na meji med pokrajinama Jujuy in Salta policija ustavi naš kombi. Iščejo tujce, predvsem Evropejce. Vodič Nicolas jih nekako prepriča, da smo v Argentini že devet dni in potem nas spustijo naprej. Postane nas strah vsakega policista, kot da smo tihotapci ali kriminalci na begu.

Nobeni majic ali torb s kakšnimi evropskimi napismi več! Bolje nositi tri dni iste stvari. Na telefonu začuda ni nobenih grozečih sporočil.

Zvečer nas še kličejo iz agencije, če gremo jutri v Cachi. Zakaj nas to sprašujejo? Bi bilo za njih bolje, da odpovemo? Pa ne bomo! Gremo!

Ponedeljek, 16. 3. 2020

V Salti močno dežuje. Vodič za v Cachi je isti kot dan prej, Nicolas. Razlika je v tem, da temeljito prepiše naše podatke iz potnih listov in da si vsi neprestano razkužujemo roke. Včeraj pa ne.

Pred vstopom v naselje Cachi je cestna zapore. Nekaj policistov z maskami in zdravniki v belih plaščih. Neprijeten pogled. Iščejo Evropejce v turističnih kombijih.

Pregledajo nam potne liste in vizuelno tudi nas tri in še eno Angležinjo. Po petminutnem posvetu z vodičem se odločijo, da nas spustijo v mesto. Verjetno zaradi našega datuma vstopa v Argentino, kaj vem. Prvič pomislim, da lahko imamo težave s povratkom v Buenos Aires.

Pot nazaj je brez problemov, a že po petih minutah v hotelski sobi zvonijo telefon. Čudno bi bilo, če ne bi! Ker nas niso mogli priti pregledat v hotel, moramo takoj na pregled

za koronavirus na avtobusno postajo v Salti. Zakaj takoj? Enajst dni se prosto sprehajamo po državi, pa nas doslej ni nihče pregledal. Ponovno pokličemo čez deset minut in rečejo, da lahko gremo tudi jutri in prinesemo potrdila na agencijo do 12. ure, če hočemo iti na letalo za Buenos Aires.

Na WhatsAppu preberemo: Rok sprašuje, kdaj pridemo v Buenos Aires.

Saša javlja, da je letalski promet z Južno Ameriko do nadaljnjega ukinjen.

Za prvo ne vem več, če sploh pridemo, za drugo vemo, da ni čisto res.

Torek, 17. 3. 2020

Zjutraj gremo s taksijem na avtobusno postajo in poiščemo kontrolno točko. Najprej nas vzame v roke nekaj zamaskiranih policistov in nam podrobno prečerkirajo potne liste in hočejo še več dodatnih podatkov o našem gibanju. V redu, povsem razumljivo. Nato vsakega posebej pošljejo v ambulanto, kjer dva zdravnika preverita naše zdravstveno stanje in izmerita telesno temperaturo. To je to! Dobimo Certificado Medico z glavo Ministerio de la Salud Publica in pečatom in podpisom zdravnika. Če je to to, pomeni da vsaj nikogar nismo okužili v Argentini. Upamo, da bo zdaj mir s tem.

Imamo še precej časa za sprehod po mestu. Z Ano greva v katedralo, kjer je ravno maša. Ni veliko ljudi, saj je torek. Po kosilu opazim pred uradom Aerolineas Argentinas dolge vrste. Kaj se spet kuha? Zadnji čas, da se poberejo od tod!!

Tu za nas ni nobene variante B. Moramo priti v Buenos Aires, če že ne domov. Prvič moram vzeti pomirjevalo. Ves čas mi v ušesih zveni refren pesmi Lumineersov Long Way from Home.

Kaj nam je bilo treba tega? Vem, da sem sam kriv za to.

Vrnemo se v hotel Marillon in s prtljago čakamo na kombi, da nas odpelje na letališče v Salti. Prišli so policisti in v recepciji čakirajo goste, da tujce dajo v karanteno. Kombija pa od nikoder!

Kombi le pride in odpeljemo se na letališče. Zadnji trenutek!

Preberem sporočila z WhatsAppa:

Eva predlaga rebooking leta za nek kasnejši čas in da naj gremo osebno na letališče Ezeiza na šalter KLM. Na telefon sploh več ne odgovarjajo. Naša imena je javila na Veleposlaništvo v Buenos Airesu, tako da smo v stiku z gospo Petro Česen.

Rok javi, da se moramo takoj izseliti iz hotela Ayamitre ali pa nas prijavi na policijo in ostanemo zaprti v hotelu v karanteni. Tudi pri njem ne smemo biti, ne da se prijavimo policiji in ostanemo v karanteni. Tudi on obvesti veleposlaništvo.

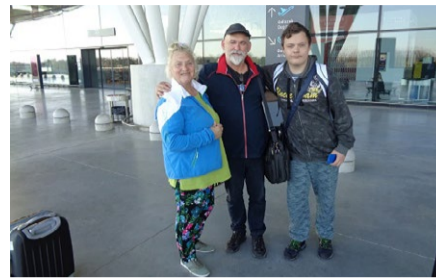
Saša piše Roku, naj se spametujem in takoj vrnem domov.

Evo, zdaj je pa vse skupaj postalo eno veliko sr...! Vsi plani, ki sva jih imela z Ano, so se sesuli kot hiša iz kart. Poleg tega pa, kot da se je tako enostavno kar vrniti domov!

Rok prestavi našo prtljago iz hotela Ayamitre k sebi domov. To noč »illegalno« prespimo pri njem. Kot kakšni begunci! Jutri pa gremo na letališče iskat zadnje karte za pot domov. Upanja ni ravno veliko, ampak upanje umira zadnje.

Pri Marjanu Grumu, La Boca

Letališče Zagreb

Sreda, 18. 3. 2020

Zjutraj spakiramo vso prtljago in Rok nas pelje na letališče iskat srečo, da slučajno dobimo polete domov. On je domačin in manevrira po letališču, ki ga ima v malem prstu. Jaz bi bil sam v res velikih težavah.

Letališče je hiša strahov, vse je prazno. Na razporedu poletov je vse rdeče, povsod CANCELADO-CANCELLED. Le tu in tam kakšen let CONFIRMED. Ne bom se preveč zlagal, če rečem vsak deseti. Vsi ljudje, kar jih je, iščejo zadnjo karto za nekam daleč – domov v Evropo, na Japonsko, kdo ve, kam. Vse deluje zelo depresivno.

Imamo vezo z veleposlaništvom. Vsaj vedo, da smo tu in da morda še obstoja kakšna varianta B. Tudi psihično to veliko pomeni, ko vidiš, da jim ni vseeno in da se trudijo najti rešitev.

Kam se sploh obrniti. Rok nekako zvrta, kje je šalter od KLM. Postavimo se v vrsto.

Še nekaj ur ni nikogar, a kljub temu čakamo, saj je vedno več ljudi. Nekateri so mirni, celo dobre volje, drugi panični in agresivni. Skoraj bi lahko po obnašanju ocenil, od kod prihaja kdo.

Nato se le pojavita dva uslužbenca in kar kmalu eden vzame naše povratne avionske karte (Buenos Aires–Sao Paulo–Amsterdam–Dunaj) in odide nekam. Zelo dolgo se ne vrne ali pa se nam samo tako zdi.

Ko pride nazaj reče, da ne bo šlo. Lahko do Amsterdama, Dunaj ni možno. Kam naj gremo v Amsterdamu? V karanteno? Kam pa po karanteni, če pa nič ne deluje v Evropi? Potem je že bolje ostati v Argentini!

Vprašamo uslužbenca KLM za kako drugo varianto. Rok pravi Budimpešta, Zagreb? Možakar spet odide in spet ga dolgo ni nazaj. Ko se vrne, vpraša, ali hočemo v Zagreb? Če hočemo? TAKOJ REZERVIRAJTE!

Ana skoči Roku v objem. Vsi smo srečni. Takoj javimo domov in na veleposlaništvo.

Pozneje izvemo, da je Zagreb edino odprto letališče razen Frankfurta in Amsterdama v EU. Polet imamo jutri.

Preberem še sporočila na WhatsAppu: Eva piše, da je Hrvaška zaprla vse mejne prehode in da so izjema državljani EU, ki se vračajo preko zagrebškega letališča.

Konec koncev bomo o tem razmišljali, ko pridemo tako daleč.

Pri Roku spijemo dva litra vina in gremo spat z vso pripravljeno prtljago kar v prtljažniku. Srečni smo, a sigurni nikakor. Tako hitro se vse spreminja!

Četrtek, 19. 3. 2020

Prva misel zjutraj je, da ne bi odpovedali naših poletov ali da bi bilo narobe kaj drugega.

S prtljago gremo nazaj na letališče Ezeiza in prva stvar je pogled na tablo odhodov. Vse živo je odpovedano, kot dan prej, za Sao Paulo ob 11.15 pa piše CONFIRMED! En kamen se je že odvalil od srca. Še nekaj jih je ostalo.

Čekiramo se in se poslovimo od Roka. Res, vsa čast mu! Človek nas je rešil. Po prehodu mejne kontrole hočemo kupiti še nekaj suvenirjev s preostalimi pesi, vendar je vse zaprto. Pa naslednjič, ko dokončamo ta prekinjeni dopust. Vkrčamo se na letalo za Sao Paulo in poletimo.

Na letališču Guarulhos v Sao Paulu je situacija precej drugačna kot na Ezeizi. Na letališču je vse odprto – trgovine, restavracije, duty free. Kupimo nekaj daril v Braziliji namesto v Argentini. Tudi precej manj poletov je odpovedanih ali pa se mi to samo zdi.

Imamo pet ur časa in udobno se namestimo. Ljudi je povsod veliko, kot da se tukaj nič ne dogaja v zvezi z epidemijo. Ob 19.15 se vkrčamo na letalo, ki točno ob osmih poleti proti Amsterdamu.

Petek, 20. 3. 2020

Let je dolgočasen in zelo naporen. Toliko bolj, ko sem začel razmišljati o tem, kaj bo po pristanku v Amsterdamu. Letalo naj bi pristalo ob 11.40, polet za Zagreb je ob 12.45, vrata se zaprejo ob 12.30. Ana komaj hodi zaradi kolena, letališče Schiphol pa je ogromno. Kaj če si naberejo še zamudo? Kaj če letalo za Zagreb odpovejo?

Glede na vse, je tudi to mogoče.

Cel kup vprašanj, ki mi ne dajo miru. Tudi tu ni variante B.

Vsakih deset minut sem preverjal, kdaj predvidoma pristanemo. Podrobno sem preučil načrt letališča v Amsterdamu. Še danes ga znam na pamet.

Kaj če ostanemo tam? Imam sicer prijatelja v Holandiji, nimam pa telefona in številke. Pa saj sploh ne smemo k njemu zaradi karantene. Moramo dobiti letalo, ni druge!

Končno pravočasno pristanemo v Amsterdamu. Ana komaj hodi, letališče pa je popolnoma prazno. Nobeni tekoči trakovi in tekoče stopnice ne delujejo. Vsaj polet za Zagreb ni odpovedan. Hvala bogu! Treba ga je samo ujeti. Zagledam prost invalidski voziček. Saj ni nič ljudi! Z Nikom naloživa Ano na voziček in že dirjamo po letališču. Še tri vozičke sva zamenjala, pri vsaki kontroli in stopnicah. Že ob 12.15 smo čez vse kontrole pred vrati za vkrcanje na letalo. Še en kamen se odvali. Največji!

Preverim WhatsApp: Eva javi, da pride po nas Aleš, ker je tudi ona v samoizolaciji. Pošlje številko taksista v Zagrebu, ki vozi do meje.

Vseeno, kdo pride po nas. Z letališkim avtobusom se peljemo do letala in deset minut ne odprejo vrat avtobusa. Pilot pride dvakrat iz letala in se z nekom nekaj pogovarja. Mogoče je samo naročil pico po cateringu. Ali pa je morda kaj narobe s poletom? To je že prava paranoja.

Končno se le vkrčamo in poletimo za Zagreb. Pristanemo ob 14.35.

Postavimo se čisto na koncu vrste na mejni kontroli, da vidimo, kaj se bo dogajalo.

Enega Srba so sicer zavrnili, ne vem, zakaj, mi pa pridemo skozi. Lahko gremo sicer samo peš čez mejna prehoda Bregana ali Macelj, pa to sploh nima veze.

Vsa čast Hrvatom! Poberejo prtljago z vrtljaka. Samo naša je še tam.

Pokličem številko taksija, ki mi je bila poslana in takoj se nekdo javi. Pride čez pol ure z mejnega prehoda, kamor neprestano vozi Slovence. Pokličem tudi Aleša, da nas počaka na naši strani.

Taksist nas odloži pred hrvaško kontrolo. Ne sme dalje. Vmesnih petsto metrov prehodimo in pridemo na našo stran. Na šestpasovnem prehodu ni nobenega osebnega vozila. Samo neskončne vrste šleperjev. Ubogi šoferji, ampak zdaj je težko razmišljati o tem.

Aleša ne čakamo dolgo. Po prazni avtocesti se vračamo domov. Zdi se mi, da smo kot hobiti iz Gospodarja prstanov, ko se vrnejo v svoj Shire. Zelo malo časa je minilo, odkar smo šli od doma, imamo pa občutek, da je cela večnost!

Rok Fink

RAZMISLEK O HIMNI REPUBLIKE SLOVENIJE

Ob 30-letnici sprejetja zakona o slovenski državni himni

Veliko se je že pisalo o Prešernovi Zdravici – Zdravljici, nekoliko manj pa o Premrlovi uglasbitvi te pesmi. Zato naj strnem nekaj podatkov o okoliščinah in nastanku obeh ter nadaljnji usodi skladbe – do danes.

Prešernova pesem

Prešeren jo je napisal na pobudo sadjarja, vinogradnika in vikarja Matije Vrtovca iz Vipave, ki je objavil v časopisu Kmetijske in rokodelske novice (1843) članek z naslovom: Vinske trte hvala. Na koncu sestavka se je obrnil naravnost na Prešerna: »Tvojo čast, vinska trta! še dalej povikšovat, bom prviga pevca med nami, pevca ljubezni naprosil, de, kar ni meni mogoče, tvojo hvalo, k večjemu spominu, v lepo, vezane vrstice zloži.« Prešeren je ta sestavek gotovo poznal. Rokopis njegovih Poezij je nastajal od leta 1835/36 naprej. Za točno letnico nastanka Zdravice je več podatkov. Poezije so izšle v tiskani izdaji leta 1847 v Ljubljani pri Jožefu Blazniku.

Kot pesem je znamenita medvojna izdaja Zdravljice iz leta 1944 v bibliofilski izdaji iz partizanske ilegalne tiskarne Trilof v 1500 oštevilčenih izvodih z linorezi Janeza Vidica in tiskom v rdeči, črni in zlati barvi. Naj navedem še zanimiv podatek: Predsedstvo Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta je 1. februarja 1945, torej še med vojno, določilo: »Ta dan – (8. februar) – bodi naš kulturni praznik!«

Premrlova skladba

Pobudo za uglasbitev je že leta 1901 dal Anton Aškerc, urednik revije Ljubljanski zvon, in zapisal, da je njen narodnopolitični program primeren za himno: »Ta Zdravica bi bila mnogo lepša in naravnejša slovenska Marseljeza, nego pa za nas neprimerni Jenkov Naprej, zastava Slave, ako bi se našel skladatelj, ki bi zložil pravi napev, ki bi vžigal in dvigal.«

Stanko Premrl je, tedaj 24-letnik, Zdravico – tako ji je dal naslov – uglasbil konec septembra leta 1904 za mešani zbor. Neposredni povod je bilo tudi odkritje Zajčevega spomenika Francetu Prešernu v Ljubljani 10. septembra 1904. Napisal jo je kot študent na Dunaju. Objavljena je bila naslednje leto v glasbeni reviji Novi akordi (urednik dr. Gojmir Krek, letnik V, 1905/06, str. 48). Premrl je dal skladbi naslov Zdravica, in ne Zdravljica, torej tak, kot je bil naslov Prešernove tretje verzije, zapisane še v bohoričici (Sdraviza). V skladbi je uglasbil prvo («Prijatliji obrodile ...»), drugo («Komu najprej ...») in peto kitico («Bog živi vas Slovenke ...»), drugih kitic ne. Skladba je kitična in dolga 17 taktov. Za izvajalce je Premrl vnesel zelo pomembno oznako na začetku skladbe: »Čvrsto in veselo«, kar že nekako nakazuje njen 'himnični' značaj.

Iz virov Glasbene matice Ljubljana vemo, da je bila prva izvedba skladbe z zborom Glasbene matice in dirigentom Matejem Hubadom v Unionski dvorani v Ljubljani v nedeljo, 17. novembra 1917. Izvedba je doživela »viharno razpoloženje občinstva«. Od tega koncerta dalje se je skladba pojavljala na koncertnih odrih vse pogosteje do druge svetovne vojne,

Rokopis Zdravice, 1905

Vir: Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana

Slika Naši zbori

in sicer kot zadnja skladba koncertov (vključno s sedmo kitico) in z navedbo avtorja besedila, kar pri drugih skladbah takrat ni bil običaj. Premrl sam je gotovo obiskoval te koncerte. Iz ust pričevalcev se Premrlu v poznih letih to mladostno delo (Zdravica) ni zdelo bogve kako kakovostna skladba. Druga objava skladbe je bila v reviji Pevec (letnik I, 1921, str. 20–21). Ta objava je že vsebovala sedmo kitico («Žive naj ...»).

Med okupacijo so Prešernovo Zdravljico slovenski partizani, za druge vojaške sestave ni znano, izvajali na mitingih v obliki recitacije ali zborovsko v Premrlovi uglasbitvi.

Naj omenim, da se je do sedaj nabralo 26 uglasbitev Prešernove Zdravljice izpod peresa najeminentnejših slovenskih skladateljev – večinoma po drugi svetovni vojni. Vse so bile objavljene v notnih izdajah revije Naši zbori.

Leta 1948 je DZS ob Prešernovi 100. obletnici smrti izdala brošurico Sedem Prešernovih pesmi. V njej sta objavljeni tudi različici za mešani in moški zbor. Istega leta so na osrednji Prešernovi proslavi peli to verzijo skladbe in šele takrat se je začela 'prava' zgodovina Zdravljice. »Njen pomen se je konkretiziral v učinku, ki ga je imela na občutek narodne pripadnosti. S tem je Zdravljica delovala kot himna, še preden je bila uradno priznana. Odločilna je bila torej njena vloga na slovenskem kulturnem prazniku, svečanosti, s katero se je potrjevala narodna identiteta.« (Nataša Cigoj Krstulović)

Kot lahko zapišem »iz prvih ust«, smo po vojni Premrlovo Zdravljico, z vsaj štirimi kiticami, peli domala vsi slovenski pevski zbori; bodisi na začetku (proslave, odkritja obeležij) ali na koncu nastopov in koncertov (kot dodatek) – do leta 1989, ko je skladba postala himna. Potem so se začele z izvedbami zadrege, a o tem kasneje. Spominjam pa se, da je med nami glasbeniki in pevci nenehno tlelo prepričanje, da bi morala biti to slovenska himna.

Republika Slovenija, samostojna država in izvedbe himne

Z ustavnim amandmajem XII. (Uradni list SRS št. 32/89) je bila Zdravljica proglašena za slovensko himno (27. september 1989), pet mesecev pozneje, točno pred 30 leti, pa je bilo z Zakonom o himni Republike Slovenije (Uradni list RS št. 14/90) določeno, da se poje sedma kitica Zdravljice na melodijo Stanka Premrla. Pri uradni verziji glasbenega stavka se je vlada predhodno obrnila na ZRC SAZU (muzikolog dr. Ivan Klemenčič), ki pa se je obrnil na naju z Markom Studnom, da sva oblikovala izdajo himne. Pri korekturi besedila (ko koder sonce ... in ko rojak prost ... v: da koder sonce ... in da rojak prost ...) je sodeloval pesnik Jože Humer. Slovensko himno je takrat založila Zveza kulturnih organizacij Slovenije v nakladi 2000 izvodov (Ljubljana, 23. decembra 1990). Akcija izdaje sva izpeljala z Markom Studnom, oba zaposlena v ZKOS, sam pa sem bil urednik izdaje. Izšla je

v različicah: enoglasje, enoglasje s klavirjem, za mešani, moški in mladinski zbor. Tako konec leta 1990.

S prvimi izvedbami himne pa so se začele težave, predvsem na najvišji, državni ravni. Zelo hitro se je pokazal diletantski odnos vsakokratne garniture dežurnih politikov, da himne ne pojmujejo kot enega od državnih simbolov, torej svetinje Slovencev. Že to, da so najvidnejši politiki in ugledni novinarji poročevalci dosledno govorili in pisali o Prešernovi himni, pove veliko. Vemo, da nikjer na svetu, v nobeni državi, himen ne recitirajo, ampak je to glasbena stvaritev, ki ima besedilo ali pa je brez. Slovenci smo lahko ponosni, da imamo odlično besedilo. Tudi v Uradnem listu piše: »sedma kitica Prešernove Zdravljice, ki se poje na melodijo Stanka Premrla.«

V tridesetih letih samostojne države smo poslušali tudi izvedbe nekaterih pevcev zabavne in popularne glasbe, ki so bile neprimerne in v nasprotju z zapisanim v Uradnem listu. Ena od izvedb himne v državnem zboru je bila celo s solo marimbo, enkrat s saksofonom (oba sta zares značilna slovenska instrumenta ...). Na otvoritvi EPK v Mariboru je bila himna izvedena v nerazpoznavni interpretaciji v popevkarskem slogu z vsemi melizmi in netočnim ritmom ter napačnimi notami. Krivi so seveda vedno naročniki. Višek neokusnosti je bila proslava ob dnevu državnosti leta 2012. Najprej je moral zbor na generalki zapeti vseh osem kitic Zdravljice, potem na proslavi pa štiri. Istega leta se je pojavila tudi želja v himno vključiti še drugo kitico Zdravljice. A pri večini državnih himen po svetu se izvaja samo ena kitica. Če smo že pri pobudi za drugo kitico: kako naj na svetovnih športnih tekmovanjih in olimpijadah izvedejo drugo kitico, ko so pa posnetki vedno in samo v instrumentalni izvedbi? Še ena anekdota o Premrlovi Zdravljici. V 70. letih so na Radiu Ljubljana to skladbo vrteli v punkovski izvedbi, precej nasilni in intonančno nestabilni. K sreči je takrat še živel sestra Stanka Premrla, ki je bend tožila in tožbo dobila. Skladbo so morali umakniti z radijskih sporedov.

V nasprotju s tem lahko pohvalimo organizatorje velikega športnega spektakla v Stožicah leta 2009, ko smo Slovenci dobili svetovnega boksarskega prvaka. Iz zvočnikov smo poslušali vokalno-instrumentalno izvedbo himne, napovedani so bili tudi izvajalci: Zbor in Orkester Slovenske filharmonije, dirigent Samo Hubad. Zgleden vzor! Vrhunec žive izvedbe državne himne v izvorni štiriglasni uglasbitvi Stanka Premrla je bil pred leti ob dnevu državnosti in enotnosti 23. decembra v Cankarjevem domu. Na obeh straneh dvorane so bili v treh nivojih (parter, prvi in drugi balkon) razporejeni pevci zborov ljubljanske univerze in njihovih fakultet, štirinajst zborov in malih pevskih skupin s skupno 400 pevci. Himno je spremljal simfonični orkester Akademije za glasbo v Ljubljani. Himno in celotni glasbeni spored je vodil dirigent Simon Dvoršak. S to izvedbo je bila začrtana pot, kako je treba izvajati in spoštovati državno himno.

Obstajajo tudi razni slabi instrumentalni aranžmaji za pihalni orkester, ki niso zvesti izvorni Premrlovi partituri. Navedem pa naj dober primer iz zgodnjih 90. let, ko je bil za Tabor pevskih zborov v Šentvidu pri Stični naročen nov aranžma himne mojstru Bojanu Adamiču. Ostal je zvest izvorni partituri, le harmonsko ga je obarval, kot je to znal le on. Note se nahajajo v notnem arhivu Policijskega orkestra v Ljubljani.

Tudi s siceršnjim izvajanjem himne v enoglasju so določene težave. Skladba ima obseg male decime. Torej je treba izbrati primerno intonacijo. To je B-dur, za mladino pa G-dur. Ne smemo pozabiti na Premrlovo oznako: Čvrsto in veselo! To je sopranska melodija iz skladbe za mešani zbor. Zato pri enoglasnem petju prihaja do težav v šestem taktu. Tako površnost opažamo včasih tudi pri profesionalnih izvedbah.

Obeležje na grobu Stanka Premrla, skladatelja himne Republike Slovenije

V Sloveniji so po vojni izšolali mnogo muzikologov. Redno deluje okoli 1000 zborovodij šolskih in odraslih pevskih zborov. Premoremo kar nekaj glasbenih inštitucij, ki skrbijo za kulturno življenje v Sloveniji. Naj jih nekaj naštejemo: SAZU, NUK, Društvo slovenskih skladateljev, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti z izpostavami, dve operni hiši, več kot tisoč cerkvenih in posvetnih pevskih zborov in še bi lahko našteval. Stanko Premrl, velika osebnost slovenske cerkvene in posvetne glasbe, je umrl pred 55 leti. Nihče od naštetih doslej ni opozoril na to, da je treba vidneje izpostaviti povezavo med slovensko himno in skladateljem Stankom Premrlom.

Zato sem napisal javno pismo predsedniku države 9. oktobra lani in ga poprosil, da postavi obeležje na Premrlovem grobu, saj je himna eden od treh državnih simbolov. Stanko Premrl počiva na ljubljanskih Žalah na parceli ljubljanske škofije med sobratih duhovniki. Tako je pri postavitvi obeležja prišlo do sodelovanja med Uradom predsednika države in ljubljansko nadškofijo. K postavitvi je pripomoglo tudi pismo skladatelja dr. Andreja Missona, ki me je pri obeh ustanovah podprl.

Priprave so stekle in obeležje, delo arhitekta Lucije Herle Poljanšek, je bilo odkrito 10. marca letos. Na njem je besedilo, ki sem ga predlagal predsedniku Borutu Pahorju: »Tukaj počiva skladatelj Stanko Premrl, avtor Zdravljice – himne Republike Slovenije.« Arhitektka je obeležje opisala takole: »Obeležje je oblikovano z mislijo na msgr. Stanka Premrla in njegovo življenjsko poslanstvo ter v zahvalo za njegovo delo. Osrednji del je (bel) kamnit steber, ki ponazarja stoičnost, zemeljskost, ki pa se ne zaključuje, temveč se dviga proti nebu. Notno črtovje, ki se ovija okrog stebra (levi navoj, op. a.) nas opominja na njegov obsežen opus in njegovo vsakodnevno vpetost v glasbo, kot delo skladatelja, organista in glasbenega pedagoga. V osrednji del notnega črtovja so umeščene note dela skladbe Zdravljica – naše himne kot zahvala ponosnih in zavednih Slovencev.« Slovesnosti sta dala poudarek predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, slovenski nadškof Stanislav Zore in predstavniki Podnanosa, rojstnega kraja Stanka Premrla.

Zaključek

Ob tej priložnosti predlagam spremembo naslova slovenske himne. Naj se imenuje: ŽIVE NAJ VSI NARÓDI. Dosedanji naslov Zdravljica zamegljuje simbolni pomen himne. Med izvajanjem stojimo mirno (brez kozarcev v rokah) in ne nazdravljamo. Državna himna je le ena od osmih kitic Zdravljice, ki ima drugačen, simbolni, širši in svetovljanski pomen. Zato predlagam, da pristojni dopolnijo Zakon o grbu, zastavi in himni RS in vnesejo dopolnilo o spremembi imena/naslova skladbe/himne. Večina narodov, ki cenijo svojo zgodovino, jezik in izročilo na prireditvah, himno poje, po njej pa je bučen aplavz. Razen v Sloveniji. Zakaj? Mar nas je sram? Zapijmo in veselimo se svoje himne ter vsakokrat zaploskajmo!

Sicer pa naj se slovenska državna himna ohrani taka, kot je. Skladba je nastala prej, preden so se rodili naši dedje. Preživela je tri vojne in dve pandemiji. Spoštujmo to narodovo svetinjno. Prešeren je v četrti kitici Zdravljice zapisal:

*Edinost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo;
otrok, kar ima Slava,
vsi naj si v roke sežejo,
da oblast
in z njo čast,
ko pred, spet naša bosta last!*

Naj bo to zaključek mojega razmišljanja o Stanku Premrlu in naši himni.

Mitja Gobec | Ptuj, 29. marec 2020
VIR: NASIZBORI.SI

OkrOgle OBLETNICE

Dr. Branislava (Branka) Sušnik (1920-1996)

Pred 100 leti, 28. marca 1920 se je v Medvodah rodila dr. Branislava Sušnik, raziskovalka, antropologinja, humanistka in borka za pravice staroselskih plemen v Paragvaju. Branka je posvetila življenje jezikom indijanskih plemen, njihovim navadam in se zavzemala za njihove pravice.

Življenje dr. Branislave Sušnik

Osnovno šolo in klasično gimnazijo je obiskovala v Ljubljani. Leta 1937 se je vpisala v Filozofsko fakulteto Ljubljanske Univerze, kjer je diplomirala iz prazgodovine in zgodovine. Hkrati je na Dunaju študirala etnozgodovino in uralo-altajskega jezikoslovja pri profesorju Wilhelmu Schmidtu, ki ji je odprl vrata antropologije.

Leta 1942 in 1943 je na Vatikanskem biblijskem inštitutu študirala kulture in jezike Male Azije. V Rimu je spoznala šolske sestre, ki so ji čez 15 let odločilno pomagale.

Po končanem študiju se je vrnila v Slovenijo. Njen oče - vodja žandarmerijske postaje v Devici Mariji pri Polju - je bil med vojno umorjen. Hotela je zbežati v Italijo, a so jo prestregli in poslali v zapor v Ajdovščino. Uspelo ji je pobegniti na Koroško in bila nekaj časa v taborišču v Lienzu. Prijatelji jezuiti so Branko uspeli spraviti v Rim, kjer je ko begunka ostala pri šolskih sestrah. Leta 1947 je z drugimi slovenskimi begunci prispela v Buenos Aires. Med enomesečno potjo z ladjo se je naučila špansko.

Sprejela je povabilo šolskih sester, ki jih je poznala iz Rima, in odpotovala v misijon med Indijance Toba na meji med Argentino in Paragvajem.

Tam je raziskovala več mesecev, se naučila njihovega jezika in pozneje izdala obsežni študij in slovar.

Znova so šolske sestre odigrale pomembno

vlogo v življenju Branke: seznanile so jo z zdravnikom in mecenom Andresom Barberom, ki je v Asuncionu ustanovil etnografski muzej in oblikoval prvo zbirko o kulturi različnih etnij Paragvaja. Leta 1952 je Branka prevzela vodstvo muzeja, ga reorganizirala, povečala zbirke in ustanovila najbogatejšo knjižnico o staroselcih na latinoameriških tleh. To delo je ob terenskem raziskovanju opravljala do smrti.

Preдавala je po vsej Južni Ameriki in na univerzi v Asuncionu, kjer je 20 let vodila katedro za arheologijo.

Umrla je v Asuncionu 28. aprila 1996.

Ali ste vedeli?

- Da je bila Branka nadarjena za jezike in je znala 8 indijanskih jezikov?
- Da je bil njen navdih, vodnik in vzornik škof Friderik Baraga? Imela je obešen portret škofa Barage na steni svoje sobe.
- Da bo v naslednjih 50 letih izumrla polovica od približno 6.000 jezikov, kolikor jih trenutno govorijo po svetu?
- Da je nabirala besede pri Indijancih in za

besede plačevala? Za pridevnike je plačevala s cigaretami, s katerimi je bila kot strastna kadilka vedno oskrbljena. Za glagole je plačevala s piškoti, za samostalnike je pa dajala bombone.

- Da je dr. Branislava Sušnik svoje kulturno-antropološke raziskave objavila v 83 strokovnih knjigah? Med njimi je objavila tudi dve knjigi v slovenskem jeziku: Med Indijanci Lengua (1953) in Totemizem in šamanizem pri Čamakokih (1959)?
- Da je sama nekoč zapisala:

„Že trideset let samo garam in garam. Zasluzim, da živim, znanstveno delo tukaj ni plačano, ker se dežela kulturno šele razvija. Bog je priča, samo delam in živim povsem samotarsko. Če se ime Sušnik po meni omenja v mednarodni antropološki znanosti, je to vse, brez dobička“.

- Da se je dr. Branka Sušnik pogosto družila s slikarko Baro Remec? Imeli sta isto ljubezen do indijanskih kultur in ljudstev, čeprav je vsaka delovala na svojem področju.

- Da zaradi bolezni insomnije skorajda ni spala? Živela je v majhnem stanovanju poleg muzeja in ves svoj čas posvečala znanosti.

- Da so dr. Branko Sušnik v Sloveniji pred leti predstavili v dokumentarnem filmu Šamanka Branka? Izvleček tega filma si lahko ogledate na Youtube:

www.youtube.com/watch?v=az1q-OZ0VE0

- Da je prejela najvišjo državno nagrado v Paragvaju za dosežke v znanosti?

- Da so leta 2005 izdali v Paragvaju znamko z njeno podobo?

- Da so leta 2009 po njej v glavnem mestu Paragvaja (Asuncion) poimenovali ulico?

Pripravil Jože Jan

RADIJSKI MISIJON 2020 | Si upaš živeti?

To tradicionalno obliko duhovnega programa v pripravi na veliko noč smo seveda načrtovali mnogo prej, kot nas je zajel novi koronavirus, pod katerim zdaj ječi in trepetava svet. Pravzaprav naslov neverjetno sovpadaja z mislimi, ki se nam vsem porajajo te dni: Si upaš živeti?

Osrednji misijonski nagovori bodo ob 17. uri: **nedelja, 29. marec:** p. Anselm Grün – Si upaš živeti?

ponedeljek, 30. marec: nadškof Marjan Turnšek – O ljubezni

torek, 31. marec: Simon Potnik – O smislu

sreda, 1. april: Marko Rijavec – O upanju

četrtek, 2. aprila: Marjan Lampret – O veselju

petek, 3. april: p. Peter Pučnik – O bližini

sobota, 4. april: Bojan Ravbar

Vsak večer ob 20. uri bo pogovorna oddaja na temo dneva, v kateri boste poleg gostov lahko sodelovali tudi poslušalci.

Od ponedeljka do sobote bodo ob 10.15 kratka razmišljanja:

ponedeljek, 30. marec: Gabriel Kavčič

torek, 31. marec: s. Petra Mohorko

sreda, 1. april: Boštjan Koprivec

četrtek, 2. aprila: Aleš Čerin

petek, 3. april: Katarina Kompar Erzar

sobota, 4. april: Karel Gržan

Ob 8. uri zjutraj bodo v znamenju tematik radijskega misijona tudi oddaje Svetovalnica. Gosti: Marija Krebelj, Jože Ramovš, Drago Sukić in zakonca Erzar.

Radijski misijon daje lepo priložnost, da si prizadevamo za obnovo naše povezanosti z Bogom, ki je naša moč in naša rešitev.

Posnetkom oddaj bo mogoče prisluhniti tudi na radijski spletni strani: radio.ognjisce.si. Tam je na voljo tudi povezava do Avdio arhiva, zelo koristno bo tudi, če si naložite aplikacijo Radio Ognjišče za »Android« naprave.

Ob srečanju s koronavirusom smo se soočili s strahom in trepetom, saj je pred nas postavljenih cela vrsta neznank in ugank. V skrbeh smo za svoje domače, sorodnike in prijatelje, za najbolj ranljive med nami in za vse tiste, ki zaradi svojih službenih obveznostih ne morejo biti v zavetju svojih domov. V skrbeh smo za našo prihodnost, za našo službo, za naše preživetje. Vse mogoče odgovore iščemo, gledamo, poslušamo in beremo. Nekateri nam vlivajo optimizem, nekateri pa nas potiskajo v objem slabih misli, zaradi katerih si ne nadejamo nič dobrega.

Pri ljudeh ne bomo našli pravih odgovorov. Zato se moramo obrniti na Boga, na ljubečega in usmiljenega nebeškega Očeta, ki nam zagotavlja varnost, kakor je zapisal Psalmist: »Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. Tudi če bi hōdil po globeli smrtne sence, se ne bo-

jim hudega, ker si ti ob meni, tvoja palica in tvoja gorjača sta mi v tolažbo.« (Ps 23,1.4) In prav Radijski misijon daje lepo priložnost, da si prizadevamo za obnovo naše povezanosti z Bogom, ki je naša moč in naša rešitev (prim. Iz 12,2). S pomočjo radijskih misijonarjev bomo lahko prevetrili svoja stališča o ljubezni, upanju in veselju, pa tudi o smislu in bližini. Vse to bi ponovno morale postati naše vrednote, na katerih bomo gradili prihodnost. Hočemo ali nočemo, jasno nam mora biti, da brez Boga ne bo šlo. Znana je misel: Če je Bog na prvem mestu, je vse drugo na pravem mestu. Nujno potrebna je zasidranost v Njem, da bomo lahko živeli Njegove zapovedi, med katerimi je največja zapoved ljubezni. Z uresničevanjem ljubezni pa bomo tudi blizu vsem ljudem. Blizu bomo tudi tistim, ki so nam morda zoprni in nadležni, ki so nam celo trn v peti.

Letos zaradi razmer, v katere smo ujeti, ne bo spovednega dne. A kljub temu naj se oglasi naša vest in premislimo svoja stranpota ter prosimo ljubelega Boga odpuščanja. Čeprav ne bomo mogli k zakramentalni spovedi, naj bo v nas odločenost, da to storimo takoj, ko bo prva možnost. Do takrat pa naj bo naša iskrena prošnja, ki jo je izrekel evangeljski cestinar: »Bog, bodi milostljiv meni, grešniku!« (Lk 18,13)

Vabim vas k rednemu poslušanju misijonskih vsebin, ki bodo v našem programu. Naj slišane besede padejo kot seme na dobro zemljo, v vaše srce, da bo potem vaše življenje obrodilo trideseterni ali šestdeseterni ali celo stoterni sad (prim. Mr 4,20).

Matjaž Merljak

IN MEMORIAM

Tone Mežnar

17. 2. 1944 - 18. 11. 2019

Tone Mežnar je bil eden izmed tolikih rojakov, ki nikoli niso zasedali mest v prvi vrsti; ni bil ne predsednik ne vidnejši odbornik kake organizacije. Bil pa je nadvse viden. In kot 'vidnejša' oseba skupnosti si tudi zasluži, da se ga po smrti spomni vsaj z nekaj vrsticami.

Že v otroških in mladih letih je bil vesel, navihan, prebrisan, vseh muh poln. Če malo pretiravam, je bil zaradi tega – in ne iz kake zlobe – strah in trepet učiteljev, katehetov in vzgojiteljev. Očeta je izgubil na poti do Ljubelja: ob partizanskem napadu ga je doletela smrt in je pokopan pri cerkvi svete Ane. V škarp pod njo je vzdana nagrobna plošča. Ko boste kdaj hodili tam naokoli, pustite avto pri Kompasovi trgovini pred predrom in se sprehodite do nje.

V športu je bil zagnan, neustrašen; izkoristil je vsako priložnost, da si je s kako finto privoščil nasprotnika in ga zmedel.

V družbi je znal narediti veselo vzdušje s svojim pripovedovanjem, še bolj s petjem in dobro voljo. Krožile so neverjetne zgodbe o njegovih pustolovščinah in domislicah, ki so mejile že na fikcijo; poslušali smo jih, kot bi to bila fantastika.

Rad je pel tako v prijateljski družini kot v formalnih pevskih zasedbah. Imel je lep glas in bil odgovoren pevec.

Odgovornost se je odražala v vsem njegovem življenju. Kakor je bil pri športu in v družbi vseh muh poln, tako je znal v življenju odgovorno sprejeti vse, kar si je sam naložil ali pa so mu jih naložile okoliščine življenja.

Po srcu je bil dober (dober kot kruh – *más bueno que Lassie atado*). Zato si je – skupaj z vsem naštetim – pridobil veliko prijateljev, ki so mu z veseljem skrbno pomagali in ga spremljali pri raznih nesrečah, ki so ga doletele v življenju.

Takole mi je prijatelj Tomaž sporočil vest: »Morda še ne veš, ampak danes zjutraj so sporočili, da je umrl Tone Mežnar. *Darí cualquier cosa por presenciar su juicio divino. Los truenos de hoy deben ser las carcajadas de Dios.*«

Bo kar držalo!

Gregor

Krožile so neverjetne zgodbe o njegovih pustolovščinah in domislicah, ki so mejile že na fikcijo; poslušali smo jih, kot bi to bila fantastika.

KOLENDAR

3. aprila ob 20.00

Dejavnost v karanteni: Križev pot
(iz molitvenika Vrata k Bogu – otroci)

4. aprila ob 20.00

Dejavnost v karanteni:
Rožni venec Božjega usmiljenja
in Litanije Matere božje

5. aprila ob 09.00

CVETNA NEDELJA – slovenska sv. maša na spletu

9. aprila do 12. aprila UKINJENO!

Veliki teden – obredi v Slovenski cerkvi

19. aprila ob 15.00

Misijonska tombola v Našem domu

3. maja

ROMANJE V LUJAN

10. maja

Obletnica v Carapachayu

7. junija

Spominska proslava v Slovenski hiši –
ob 75-letnici

Vsi bodoči dogodki
so odvisni od poteka
pandemije in morajo
biti še potrjeni.

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

HVALEŽNOST

Kako preživljate karanteno, dragi bralci? Odgovorno se moramo vsi zavzeti, da vsak po svojih močeh pomaga, da se koronavirus čim manj širi med nami. Če le moremo, ostanimo doma!

Ne pozabimo pa na tiste, ki vsak dan hodijo na delo, da država deluje naprej: zdravniki, medicinsko osebje, policija, vojaki, gasilci, farmacevtiki, pridelovalci in prodajalci hrane, komunalni delavci, novinarji... Vsak večer se sliši ploskanje z balkonov v zahvalo in podporo njim! Tudi iz te rubrike se pridružimo, močno zaploskamo in vsem želimo mnogo energije, zdravja in božjega blagoslova! HVALA VSEM VAM!

Prisluhnimo, kaj o hvaležnosti povejo pregovori in citati:

• Takojšnja hvaležnost je najlepša, prepozna je ničvredna. (Grški pregovor)

• Posušeni strugi nismo več hvaležni za to, kar je prej dajala. (Rabindranath Tagore, bengalski pesnik, pisatelj, slikar, filozof in polihistor)

• Žito in hvaležnost rasteta samo na dobri zemlji. (Nemški pregovor)

• Hvaležni bodite za nasvete in ne za hvalo. (La Fontaine, francoski pesnik)

• Samo človek ni hvaležen za dobroto, ki mu jo storiš. (Etiopski pregovor)

• Če je edina molitev, ki ste jo v življenju izrekli, “HVALA”, to zadostuje. (Mojster Eckhart, nemški filozof, teolog in mistik)

• Prošnja je vroča, zahvala pa hladna. (Nemški pregovor)

• Tako hvaležen sem, da nikoli nimam slabega dneva. (Neznan avtor)

• Kdor ni hvaležen v malem, tudi v velikem ne bo. (Estonski pregovor)

• Ničesar ne pričakujem, zato sem vedno neskončno hvaležen za preproste stvari. (Ralph Waldo Emerson, ameriški esejist, pisatelj in filozof)

• Gračaj človeka, kadar te sliši, in hvali, kadar te ne sliši. (Ljudski pregovor)

• Če ti preostane samo še en dih, ga porabi zato, da rečeš hvala. (Pam Brown, avstralski pesnik in pisatelj)

Izbral Jože Jan

15. RADIIJSKI
MISIJON
Si upaš živeti?

Velikih pet
o ljubezni, o smislu, o upanju, o veselju, o bližini
od 29. marca do 4. aprila 2020

**PRISTAVA
SLOVENŠČINA ZA VSE**

**TEČAJ ZA ODRASLE SE BO VIRTUALNO ZAČEL V
SOBOTO 4. APRILA**

NOVI URNIKI:

* VIŠJA RAVEN – ob 10. uri
* SREDNJA RAVEN – ob 11. uri
MONIKA KENDA

* NIŽJA RAVEN – ob 11. uri
ANDREA MELE

**TO BO SKOZI KARANTENO
#OSTANIDOMA
IN VADI SLOVENSKO**

NUK VABI SLOVENCE PO SVETU

Dragi Slovenci v zamejstvu in po svetu!

Lepa slovenska beseda vedno mesto najde. Verjamejo, da jo večina vas, ki živite izven Slovenije, pogreša in bi bili knjige v slovenskem jeziku zelo veseli. Tudi zato smo se v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) odločili, da vam v teh nenavadnih časih, ko so naše običajne življenjske poti spremenile svoj tek, predstavimo projekt širjenja slovenske besede med Slovenci po svetu z izposojno leposlovja v slovenskem jeziku v elektronski obliki.

Vabimo vas, Slovence iz zamejstva in sveta, da postanete člani knjižnice NUK, članstvo je za vas brezplačno. Z vpisom lahko prosto dostopate do elektronskih knjig v zbirki Biblos.

Člani NUK lahko na Biblosu izbirate med več kot 700 knjigami v slovenskem jeziku. Večji del zbirke predstavlja leposlovje. Tu so slovenska klasična dela, nove knjige slovenskih avtorjev in prevodi tujih uspešnic, izbirate pa lahko tudi med strokovno, znanstveno in poljudnoznanstveno literaturo slovenskih in tujih mislecev in raziskovalcev.

Kako postanem član NUK?

V knjižnico se včlanite prek spleta
https://www.nuk.uni-lj.si/splet_vpis

Pomembno! Zraven svojega imena za poševno črto vpišite / Slovenci po svetu. (primer: Janez Novak / Slovenci po svetu) in označite, da ne želite članske izkaznice.

Kako si izposodim knjigo na Biblosu?

Na povezavi www.biblos.si vpišete svoje uporabniško ime, ki je sestavljeno iz akronima knjižnice in članske številke (NUKXXXXX) ter geslo, ki ga izberete ob vpisu. In že ste med knjižnimi policami. Hkrati imate lahko izposojene največ štiri knjige, vsako knjigo največ 14 dni.

S pomočjo projekta, ki ga finančno podpira Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, želimo širiti slovensko besedo med rojaki in tudi s tem ohranjati zven domačega jezika na vseh celinah sveta.

Obilo slovenskega gradiva najdete tudi v prosto dostopni Digitalni knjižnici Slovenije <http://www.dlib.si/>, ki nastaja pod Nukovo streho.

Verjamemo, da bo v bogati ponudbi vsakdo našel kaj zase, zato vas vabimo, da postanete člani Nukove družine!

Za vsa vprašanja smo vam na voljo po elektronski pošti helena.janezic@nuk.uni-lj.si

O novostih vas bomo obveščali, sledite pa nam lahko na Nukovi spletni strani <http://www.nuk.uni-lj.si/> in FB profilu <https://www.facebook.com/NarodnaUniverzitetnaKnjiznica/>.

Veliko slovensko obarvanih bralnih užitev vam želimo!
Helena Janežič

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

oblak